

Αντίπαρος

ημέρες γαλήνης

Από την Οία της Σαντορίνης στον Αγ.

Γεώργιο Αντιπάρου. Και από την
απόλυτη κοσμοπολίτικη εμπειρία στην
υπέρτατη γαλήνη. Πού είναι το
κρουαζιερόπλοιο με την πολυτέλεια
και τις πλοθωρικές του διαστάσεις;
Πού είναι τα πλοία της γραμμής και τα
σκάφη αναψυχής; Εδώ, το μόνο που
κινείται απέναντί μου, είν' ένα μικρό
ψαροκάικο, που τούτο την πρωινή
ώρα επιστρέφει απ' τ' ανοιχτά. Πάνω
απ' το καίκι διαγράφουν κύκλους οι
φτερωτοί του σύντροφοι, οι γλάροι,
μια φωνακλάδικη τιμπτική συνοδεία
μέχρι τη στεριά.

ΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΕΟΦΙΛΟΣ Δ. ΜΠΑΣΓΙΟΥΡΑΚΗΣ
: ANNA A. KALAITZI

● Το εξωκλήσι του Αγ. Γεωργίου μπροστά
Αντίπαρο και το αντικρινό Δεσποτικό.

στον μαγευτικό δίστηλο που σχηματίζεται ανάμεσα στην

Η ΜΕΡΑ ΑΡΧΙΖΕΙ ΣΤΟΝ "ΩΛΙΑΡΟ"

Ένα ζευγάρι κορμοράνων πετούν με χαμηλή πτήση πάνω απ' το νερό. Ξαφνικά σταματούν και, σχεδόν ταυτόχρονα, βουτούν. Μου είναι γνωστές οι καταδυτικές ικανότητες των κορμοράνων για την υποβρύχια αναζήτηση τροφής. Είναι ωτόσο η πρώτη φορά, που τους παρακολουθώ με σύλη μου την άνεση και μάλιστα από το ύψος μιας βεράντας. Μετά από αρκετά δευτερόλεπτα το ζευγάρι ξαναβγαίνει στην επιφάνεια. Ακολουθεί νέα συντροφική πτήση και νέα βουτιά. Τη φορά αυτή τους χρονομετρώ. Ο χρόνος κατάδυσής τους ξεπερνάει το λεπτό! 200 μ. πιο κάτω ένας άλλος "φτερωτός ψαράς" αναζητάει την τροφή του. Είν' ένας λευκοτσικνιάς που κινείται με χάρη στα άβαθα νερά. Η κατάλευκη σιλουέττα του έρχεται σε τέλεια χρωματική αντίθεση με την μαύρη των κορμοράνων.

Κάπως έτσι ξεκινάει η πρώτη μέρα της παραμονής μας στον "Ωλιαρό". Με μια γενναιόδωρη απλότητα και γαλήνη, που πολύ καιρό είχαμε να νιώθουμε. Η υπερυψωμένη θέση της μονάδας, μερικές δεκάδες μέτρα πάνω από τη θάλασσα, χαρίζει θέα απαράμιλλη παντού. Σε πρώτο πλάνο ο μαγευτικός δίσαυλος, που σχηματίζεται ανάμεσα στην αντικρινή νήσο "Δεσποτικό" και σ' αυτό το σημείο της Αντιπάρου. Ο δίσαυλος αρχικά μοιάζει με κόλπο μακρόστενο, που η ήρεμη επιφάνειά του ελάχιστα επηρεάζεται από τους ανέμους του Αιγαίου. Μια προσεκτικότερη ματιά αποκαλύπτει ένα άνοιγμα στα ΒΔ και μια μικρή νησίδα στο κέντρο του ανοιγματος. Είναι το νησάκι **Κοιμητήρι** ή **Τσιμντήρι**, σε ελάχιστη απόσταση ανάμεσα στο Δεσποτικό και στην Αντίπαρο. Το ίδιο το Δεσποτικό είν' ένα πανέμορφο αλλά ακατοίκητο νησί, που διαφεντεύει όλο σχεδόν τον Δ ορίζοντα με τους

● ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

>>> Ο αραιοχτισμένος οικισμός του Αγ. Γεωργίου, στο ΝΔ αφμουδιές σ' όλο το μήκος του γαλήνιου διαύλου.

ορεινούς όγκους και τις ήπιες πεδιάδες του που καταλήγουν ως τη θάλασσα.

Η θέση του "Ωλίαρου" στο ΝΑ άκρο του αραιοχτισμένου οικισμού του Αγ. Γεωργίου, του δίνει το πλεονέκτημα της ανεμπόδιστης θέας προς το πέλαγος, τη Σίκινο και, με καλή ορατότητα, στη μακρινή **Φολέγανδρο**. Στα ΔΒΔ, πάνω από τις χαμηλές ράχες του Δευτοποτικού εξέχει ο όγκος της **Σίφνου**.

Ο ήλιος ψηλώνει, η πέργκολα του Ωλίαρου ζωντανεύει. Ο Βασίλης μου γνέφει να κατέβω για καφέ. Διασχίζω τον πλακόστρωτο διάδρομο, ανάμεσα στους πυκνούς θάμνους και στα λουλούδια, που κοσμούν κάθε υπαίθριο χώρο της μονάδας. Η φροντίδα και το μεράκι της οικογένειας έχουν από το 1992 μετατρέψει την έκταση των δυο στρεμμάτων σ' έναν μικρό βιοτανικό κήπο. Ανάμεσα στα κεδροκυπάρισσα, τις πικροδάφνες, τις κοντόσωμες ελιές τιτιβίζουν μικροπούλια. Πού και πού περνούν από πάνω καρδερίνες. 100 μέτρα μπροστά αγναντεύουμε τη θάλασσα με ποικίλες απο-

τιμήμα της Αντιπάρου, είναι ένα αληθινό ησυχαστήριο με υπέροχες

"ΟΛΙΑΡΟΣ"

Στο ΝΑ άκρο του αρχαιοχτισμένου οικισμού του Αγ. Γεωργίου λουλούδια και το πράσινο, 100 μόλις μέτρα από τη θάλασσα

χρώσεις του γαλάζιου και του πράσινου. Σ' αυτό το περιβάλλον πίνουμε τον καφέ μας, που συνοδεύεται μ' ένα θαυμάσιο πρωινό. Μέσα σ' ελάχιστα λεπτά ο Βασιλης κι η οικογένειά του μας κάνουν να αισθανόμαστε απόλυτη οικειότητα. Εκτός όμως από τις εξαιμίσεις βερόαντες με την εκπληρωτική θέα ο ξενώνας διαθέτει οτιδήποτε άλλο μπορεί να κάνει

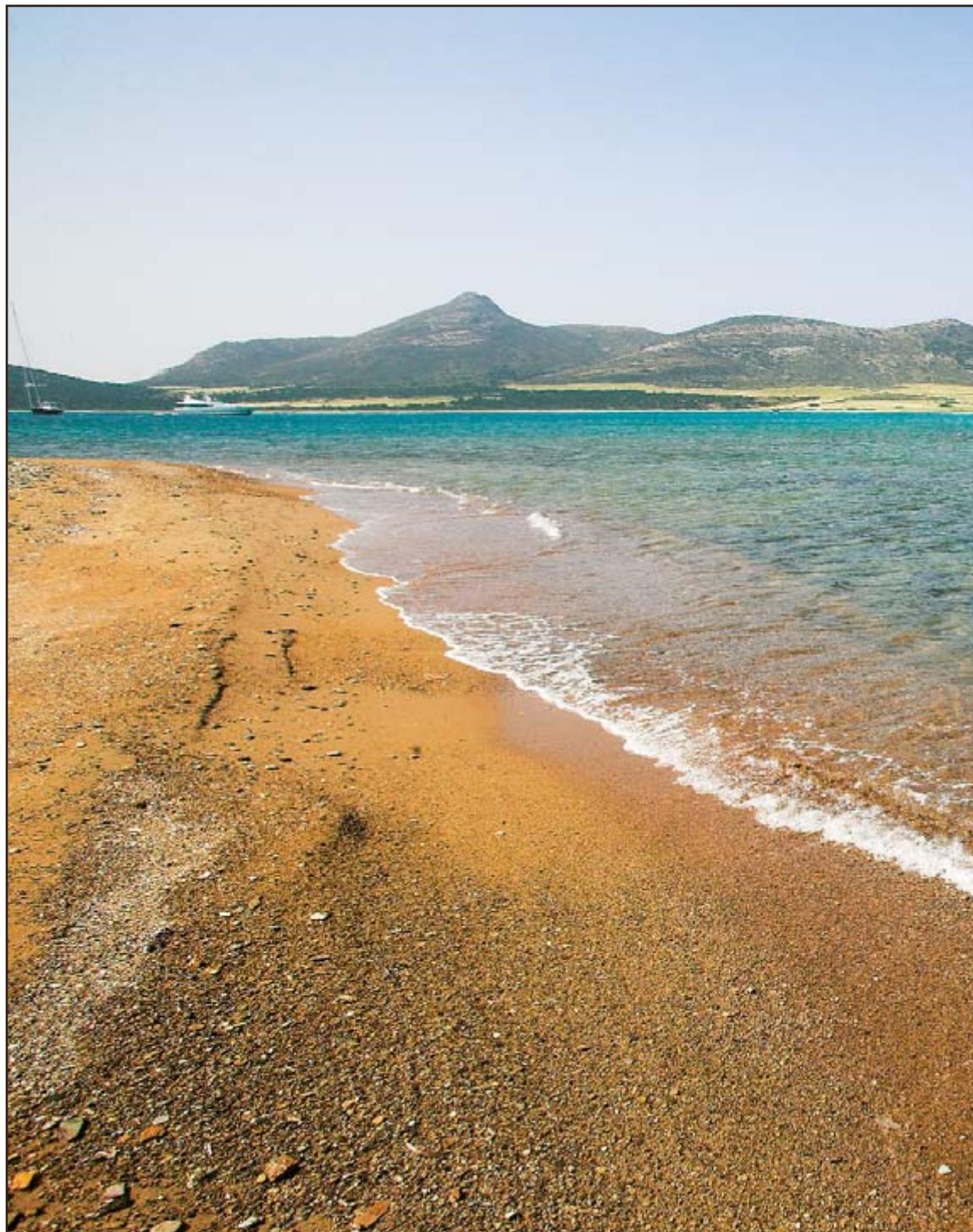
ευχάριστη τη διαμονή του επισκέπτη: χώρους άνετους και λειτουργικούς, διακοσμημένους με κυκλαδίτικη απλότητα και γούστο, τηλεόραση και κλιματισμό, κουζίνα πλήρως εξοπλισμένη με όλα τα απαραίτητα σκεύη. Στο κέντρο των Κυκλαδών και μόλις μια δροσεριά από την κοσμοβριθή Πάρο, αισθανόμαστε σαν να ζούμε στο ιδιωτικό μας ησυχαστήριο.

ΦΩΤ. ΦΩΤ. ΑΡΧΕΙΟ “ΩΛΙΑΡΟΣ”

Ο ξενώνας ΩΛΙΑΡΟΣ είναι ένα γαλήνιο κατάλυμα μέσα στα
Τηλ 22840 25304, 25305, 6973 403231, 6944 964663

● Χρυσές αμμουδιές, φιλικές για όλη την διατροφή, πεντακάθαρα χάρο στο ρεύμα τη γαλήνη και ποιότητα που κάθε παραθεριστής

οικογένεια Διάφανα και σχεδόν πάντα, ήρεμα νερά που του διαύλου. Ο Αγ. Γεώργιος Αντιπάρου προσφέρει απλόχερα επιθυμεί στις διακοπές του.

● Όσο κι αν φαίνεται απίθανο, στις εξακολουθούν τον μήνα Μάιο να

ΟΙ ΝΑ ΠΑΡΑΛΙΕΣ ΤΗΣ ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗΣ

Στις αρχές του περασμένου Σεπτέμβρη κατάφερα να ξεφύγω για λόγο απ' το ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑ. Ταξίδεψα στην Πάρο χωρίς σημειωματάρια και φωτογραφικό εξοπλισμό. Σ' αυτό το ταξίδι είχα την ευκαιρία να επισκεφτώ μετά από πολλά χρόνια και την γειτονική Αντίπαρο.

- Πήγανε και μια βόλτα ως το ΝΑ άκρο του νησιού, στους όρμους της Φανερωμένης, με είχε προτρέψει ο φίλος μου ο **Πέτρος**.

Δεν το μετάνιωσα. Έμεινα έκπληκτος από την γεωμορφολογία των ακτών και τα απίστευτα νερά. Η απόφαση είχε ληφθεί. Η Αντίπαρος θα ήταν στους προσεχείς προορισμούς.

Πάνω από τον οικισμό του Αγ. Γεωργίου δεσπόζει ένας απότομος, βραχώδης λόφος. Είναι μια στρατηγική τοποθεσία, φυσικά οχυρή, με υπολείμματα μεσαιωνικής οχύρωσης, πιθανότατα παρατηρητήριο πειρατών. Από το σημείο αυτό έχουμε κορυφαία θέα προς τον θαλάσσιο ορίζοντα. Επιπλέον προς τα ΝΑ, στις λοφοπλαγιές πάνω από τον Ωλίαρο, διακρίνουμε μια μακριά πέτρινη γραμμή. Είναι η εντυπωσιακή ξερολιθιά μιας περίφραξης πολλών εκατοντάδων μέτρων, που δύμιοις υπάρχουν σε πολλά σημεία του νησιού. Μένει έκπληκτος κανείς από το μέγεθος της προυπάθειας αλλά και από τον χρόνο που απαιτείτο, για να κατασκευασθούν

αυτά τα μικρά "Σινικά Τείχη", που οριοθετούσαν τις αγροτικές ιδιοκτησίες.

Αποφασίζουμε να δούμε από κοντά αυτή τη μεγάλη ξερολιθιά. Από τον οικισμό του Αγ. Γεωργίου κατευθυνόμαστε προς Αντίπαρο. Εγκαταλείπουμε την άσφαλτο και στρίβουμε δεξιά σε δύσβατο χωματόδρομο. Πολύ γρήγορα η θέα προς τον δίσανλο και τον θαλάσσιο ορίζοντα γίνεται απαράμιλλη. Δεν είναι τυχαία η επιλογή αυτής της τοποθεσίας για ανέγερση πολυτελέστατων εξοχικών κατοικιών. Ο χωματόδρομος όμως δεν σταματάει εδώ. Μετά από λίγο συνεχίζει σε αυχένα, που μας αποκαλύπτει το Β και Α τμήμα του νησιού και

απέναντι την Πάρο. Ήδη χαμηλότερα διακρίνεται το χωματίνο οδικό δίκτυο που καταλήγει στις ακτές της Φανερωμένης, και συνδέεται με τον δικό μας χωματόδρομο (σύνδεση η οποία δεν αναφέρεται στο χάρτη). Ο δρόμος γίνεται εξαιρετικά δύσβατος, ακατάλληλος για οποιοδήποτε συμβατικό αυτοκίνητο.

Λίγο πιο κάτω συναντάμε διακλάδωση, που ένα τμήμα της κατηφορίζει δεξιά. Μετά από 400 μέτρα τερματίζει πάνω από μικροσκοπική βραχώδη χερσόνησο, που σχηματίζει μια μικρή θαλασσοσπηλιά με εξαίσια νερά. Πάνω από το σημείο τερματισμού ορθώνεται ένας πολύ απότομος, πετρώδης λόφος με σχήμα

μικρές αμμοθίνες κάποιας παραλίας της Αντιπάρου,
υπάρχουν μανιτάρια

Ένας από τους μαγευτικούς κολπίσκους στο δρόμο προς Φανερωμένη (ειπάνω) Βράχοι και θάλασσα σχήματα και χρώματα Η φύση ανταμειβει πλουσιοπάροχα των επισκέπτων ΝΑ ακτών της Αντιπάρου.

κωνικό. Σε μια ξέρα, 100 μ. απ' την ακτή, έχουν εγκαταστήσει το ορμητήριό τους κοριολόγανοι. Είν' ένας τόπος αθέατος, μοναχικός και απόλυτα γαλήνιος.

Επιστρέφουμε στην προηγούμενη διακλάδωση και σε λίγο βρίσκουμε το χωμάτινο δίκτυο προς Φανερωμένη. 600 μέτρα μετά συναντάμε κολπίσκο εξωτικής ομορφιάς με λευκή αμμουδιά και ρηχά διάφανα νερά με αποχρώσεις τυρκουάζ. Ανάμεσα στην αφιλόξενη βραχώδη ακτή η αμμουδερή αυτή παρένθεση των 100 μέτρων είναι ένα αληθινό παράδοξο της φύσης.

Κεδροκυπαράσια, σχοίνοι, αγριολούλουδα, ανάμεσά τους μικροσκοπικές ροζ και μωβ ορχιδέες. Απέναντι τα ερημιονήσια **Γλαρόμπι**, **Τηγάνα** και **Παντερονήσι**, καθώς και οι ΝΔ ακτές της Πάρου. Λίγο αργότερα περνάμε δίπλα από δίδυμο κολπίσκο, που τα χαρακτηριστικά του είναι όμοια με του προηγούμενου.

Αδύνατον να πει κανείς ποιος είναι ωραιότερος.

Ο δρόμος διχάζεται και ανηφορίζει στο ευστερικό. Κατευθυνόμαστε αριστερά και μετά από λίγο η φύση μας επιφυλάσσει μια νέα έκπληξη. Είν' ένας κολπίσκος με άνοιγμα 20 μόλις μέτρων, μια υπέροχη φυσική πισίνα ανάμεσα σε παράξενους βραχώδεις σχηματισμούς. Η διάβρωση από την προοιώνια δράση των κυμάτων έχει λαξεύσει την επιφάνειά τους δημιουργώντας απειράρχιμες μικροκοιλότητες που φέρνουν στο νου σφουγγάρια, κηρήθρες ή άλλες απίθανες μορφές. Δεν ξέρουμε τι να πρωτοθαυμάσουμε, τη μαγεία των νερών ή την γλυπτική ευρηματικότητα της φύσης. Ο αρκετά δύσβατος στο τελευταίο του τμήμα χωματόδρομος τερματίζει 50 μέτρα πριν από το κατάλευκο ξωκλήσι της Φανερωμένης. Δυστυχώς ο ακαλαίσθητος τοπικεντένιος περίβολος αφαιρεί μεγάλο μέρος από την αρχιτε-

Στο εκκλησάκι της Φανερωμένης στο ΝΑ δάρκο του νησιού, ο φύση επιφυλάσσει πολλές εκπλήξεις με τους παράξενους γεωλογικούς της σχηματισμούς

κτονική γοητεία της εκκλησιούλας. Αμέσως μετά εκτείνεται ως τη θάλασσα μια συμπαγής βραχώδης χοάνη με ήπια κλίση και επιφάνεια ομαλή. Το χαρακτηριστικότερο στοιχείο της περιοχής είναι πετρώδη εξάρματα μικρού ύψους, που εξέχουν εδώ κι εκεί πάνω από τις πλάκες και φέρουν τα περιουσότερα μια επίπεδη πέτρα στην κορυφή τους. Το σχήμα τους θυμίζει καμινάδα και φέρνουν στο νου μας - μιορφολογικά τουλάχιστον - τους γεωλογικούς σχηματισμούς στο Μικρόβαλτο Κοζάνης, τα περίφημα **"Μπουνχάρια"**.

Ο μεσημεριάτικος ήλιος του Απριλίη μας χτυπάει ανελέητα, οι αντανακλάσεις στις ανοιχτόχρωμες επιφάνειες των βράχων είναι εκτυφλωτικές. Κανένα δέντρο δεν υπάρχει ολόγυρά μας, πουθενά δεν δημιουργείται προστατευτική σκιά.

300 μέτρα από τη Φανερωμένη, στην ΝΔ πλευρά του κάβου "Σκύλος", ο υποτυπώδης χωματόδρομος καταλήγει μερικά μέτρα πάνω

από μια απόκρυφη ακτή. Είν' ένας μακρόστενος κολπίσκος, που περιβάλλεται από βράχους εχθρικούς. Στον μυχό του, ωστόσο, δημιουργήσει η φύση μια αιμμουδερή αγκαλιά 30 μέτρων, από τις ωραιότερες που μπορεί να ονειρευτεί κανείς.

Επιστρέφουμε από τη Φανερωμένη μέσω της παραθαλάσσιας διαδρομής, που με μήκος 4,5 χλμ. ως την άσφαλτο, είναι προικισμένη με αρκετές ακόμη θαυμάσιες αιμμουδιές. Η κατάσταση όμως του χωματόδρομου, δεν είναι και η καλύτερη δυνατή.

Καθώς φτάνει το δειλινό, ο ήλιος βουτάει ανεμπόδιστα στη θάλασσα δεξιά της Σίφνου, ως τη στιγμή που μεταμορφώνεται σταδιακά σ' ένα αιμυδρό κοκκινωπό τόξο πάνω απ' την ευθεία του ορίζοντα. Είν' ένα οπτικό προνόμιο, που τις επόμενες μέρες θ' απολαύσουμε από αρκετά σημεία του νησιού, καθώς και από τη βεράντα του Ωλίαρου.

● 200 μέτρα Δ της Φανερωμένης αποκαλύπτεται
που ανταμείβουν τις εξερευνητικές διαθέσεις

ένας αμμουδερός κολπίσκος με νερά απίστευτης διαφάνειας του επισκέπτη.

Ποιν χαράξει ακόμα, καταγίνομαι να ψήσω τον πρώτο ελληνικό καφέ της μέρας. Καθώς αγναντεύω απ' το παραθύρο της κουζίνας τη θαμνοσκέπαστη περιοχή, δυο αγριοκούνελα, ένα μαύρο κι ένα σταχτί εμφανίζονται ξαφνικά και για ένα λεπτό χρονιπδούν αμέριμνα, μόλις 30 μέτρα απ' τον ξενώνα. Τις επόμενες μέρες - ανελλιπώς - θα έχουμε τη χαρά να συναντάμε πολλά απ' αυτά τα χαριτωμένα ζωάκια κυρίως μπροστά στα φώτα του αυτοκινήτου, μερικές όμως φορές και κατά τη διάρκεια της μέρας.

Στο ΒΔ άκρο της παραλίας του Αϊ-Γιώργη ο δίαυλος στενεύει. Έχουμε την αύσθητη, πως με την πρώτη δρασκελιά θα βρεθούμε στην βραχονησίδα Κοιμητήριο και με την δεύτερη στις ομαλές ακτές του Δευτοπικού. Δίπλα στη θάλασσα είναι χτισμένο και το οιμώνυμο ξωκλήσι, ιδιαίτερα γραφικό και αγαπητό από τους ντόπιους. Εδώ η ακτή είναι προστατευμένη απ' τους ανέμους, τη βρύσουν μόνον ο μαύρος κι ο πουνέντες. Ενώ λοιπόν στ' ανοιχτά του δίαυλου λυσσομανάει ο βοριάς με κύματα αφρισμένα, οι ακτές του Αϊ-Γιώργη νιώθουν μόνον μια ελαφριά ανατοχή.

Λίγο πιον από τον Αϊ-Γιώργη, στην καμπή του ασφαλτόδρομου, είναι αραδιασμένα τρία ταβερνάκια, το ένα δίπλα στο άλλο. Η θέση τους είναι εξαιρετική, τα χωρίζει μόνον ο δρόμος απ' τη θάλασσα. Διαφημίζουν την πραμάτεια τους - χταποδάκι και κολιούς - με τον παραδοσιακό τρόπο των νησιών, κρεμασμένα στο υχοινί κάτω απ' τον ήμιο. Όλα προσφέρουν φρέσκο ψάρι και νόστιμους μεζέδες, το μεσαίο όμως, ο **Captain Pipinos**, προσφέρει επιτλέον τα ψάρια που ψαρεύει. Ας ανατρέξουμε για λίγο στις αναμνήσεις του **Κυριάκου Παπαγεωργίου** τον περασμένο Σεπτέμβριο στου Πιπίνου.

>>>

Ο ΠΙΠΙΝΟΣ, ΤΟ ΔΕΣΠΟΤΙΚΟ ΚΑΙ Ο ΤΟΜ ΧΑΝΚΣ

κείμενο: Κυριάκος Παπαγεωργίου

Είχαμε επιστρέψει κάπως ανορθόδοξα απ' το Δεσποτικό, τη νησίδα με το Ιερό του Απόλλωνα και με κείη τη φοιβερή, παρθένα κι ανόθευτη αμμούδα, στο Λιβάδι.

Φυσούσε δυνατός μαίστρος που περνούσε απ' το δίσαυλο Δεσποτικού ορμητικός και λαθραίος. Ούτε η μικρονησίδα του Τσιμηνηριού κατάφερνε να κόψει την ορμή και τη φόρα του άρπαγα αέρα.

Γυρίσαμε λοιπόν με το φουσκωτό του **Βασίλη** κι αφού πρώτα περνιαστήκαμε ως το κόκκαλο απ' τις ρανίδες και τις μαστιγιές του αέρα. Ένα τοσοδά πέρασμα κι έβραζε η θάλασσα.

Είχαμε το λοιπόν αποστεγνώσει, κάναμε κι ένα ζεστό μπάνιο, ντυθήκαμε και καθώς είμαστε πεινασμένοι, σκεφθήκαμε, πού αλλού, να πάμε στον **Πιπίνου**. Είναι δε το μαγαζί του Πιπίνου το μόνο ανοιχτό, προχωρημένο Σεπτέμβρη, εκεί σ' ακροθαλάσσι τ' Αϊ-Γιώργη, δίπλα από το πέρασμα του Δεσποτικού.

Πήγαμε λοιπόν στον Πιπίνο, να γευτούμε τα εδέσματά του μα κυρίως για τη ρακή που φτιάχνει ο ίδιος ο αθεόφοβος, με τα χεράκια του. Λιγούρευτηκα την καβουροσαλάτα και το γόνο του καλαμαριού. Είπαμε και του Βασίλη, του ξενοδόχου, νάρθει για παρέα και οδεύσαμε πεζή κατακεί.

Εκεί στην άκρη του μώλου δε φυσούσε και πολύ, έκοβαν και τα πλαστικά, η βραδιά ήταν δροσερή, ο κόσμος γενικά είχε αποσυρθεί λόγω Σεπτέμβρη κι εμείς απολαμβάναμε τα γλυκά βραδινά του. Οι λιγόστοι περιφερόμενοι ήταν είτε ψαράδες εγχώριοι είτε αλλοδαποί, τέλους εποχής.

Ανεβήκαμε τα σκαλοπάτια του Πιπίνου και στο κεφαλόσκαλο μας υποδέχτηκε ο ίδιος, με το θαλασσινό του βλέμμα, απαστράπτοντας και θριαμβευτικό.

"Τι έγινε ρε Πιπίνο και γελάνε τα μουστάκια σου;" τονε ρωτήσαμε.

Εκείνος μας έκανε νόημα να σιωπήσουμε και να καθίσουμε ήρεμα και κωρίς πολλά-πολλά..

"Τι έγινε ρε Πιπίνο;" τον ξαναρωτήσαμε, περίεργοι πια απ' τα καμώματα και τις γκριμάτσες του και σχετικά απειθαρχοι.

Ο Πιπίνος, φορέας μιας αλλοπρόσαλλης ευήθειας, γινόταν από μακριά στόχος ελκυστικών πειραγμάτων. Δε μας απαντούσε, κρατώντας ζηλότυπα κλειστό το στοματάκι του. Όταν όμως το άνοιγε έφτανε μέχρι τ' αυτιά του.. Κυριαρχείτο από μιαν ανεξήγητη στάση και μια θριαμβική αναστάτωση.

Καθίσαμε προσεκτικά. Γύρω μας δυό παρέες, η μία ελλήνων μεσοαστών στην άκρη, - δυο παιδιά, σύζυγος κι αφέντης - κι η άλλη, περίπου στη μέση της πλατείας του μαγαζιού, μάλλον ανεξιχνίαστη. Δυο κυρίες και τέσσερις άνδρες, από τους οποίους ο ένας παραήταν μελαψός. Δε δώσαμε σημασία και τα xείλη μας αναζήτησαν την πρώτη γουλιά της ρακής, που στο μεταξύ είχε καταφθάσει και δρομαία γλιστρούσε στα πρώτα σιφόνια του οισοφάγου.

Ο Πιπίνος εκεί, στα μέσα και στα έξω, λες κι είχε να εξυπηρετήσει ένα λόχο. Αλαφιασμένος, ανήσυχος, μα και γεμάτος αγαλλιάση, με μιαν αεικίνητη αδημονία να τον διαμελίζει. Για κάτι που προφανώς επίκειτο κι αναμενόταν ή είχε σαρώσει στο πέρασμά του ολόκληρη την ψυχή του. Κατά τα άλλα, γαλήνια ατρόσφαιρα, ο αέρας πότε πότε τρυπούσε αιφνιδιαστικά τα πλαστικά κι έπαιρνε τα λόγια απ' τις παρέες με το ζόρι από τα στόματα των συνδαιτυμόνων, η λατζέρισα έβγαζε κεφάλι πού και πού απ'το μαγερείο σκουπίζοντας τα χέρια της στη λερωμένη ποδιά κι έριχνε βλέμμα κλεψτό, θαυμαστικό κι ο Πιπίνος γυρολογούσε, ακαταπόνητα θριαμβικός και τροπαιούχος. Πιάσαμε κουβέντα με το Βασίλη, για ύδατα κι ανέμους, ήπιαμε τη δεύτερη ρακή, αλέσαμε στον ουρανίσκο μας τα εύγευστα κομμάτια της καβουροσαλάτας κι ευχαριστημένοι απ'τη μέρα όπως κυλούσε και τη βραδιά που επιστέγαζε την ατομική μας περιπέτεια στο απέναντι Δεσποτικό, επιδοθήκαμε να προγραμματίζουμε την αυριανή μας εξόρμηση με τα κανό του Βασίλη στις σπηλιές του Αϊ-Γιώργη.

Ξαφνικά από το μεσαίο τραπέζι της ανεξιχνίαστης παρέας κατρακύλησε ένα γέλιο, αφύσικο και ιδιαζόντως "αλλοδαπό". Γυρίσαμε όλοι τα κεφάλια. Πιάσαμε με τις κεραίες μας αμερικάνικα αστεία και δυνατά γέλια.

"Μπα", λέω, "αμερικάνικη είν' η παρέα;"

Με δυσκολία ανιχνεύσαμε πως η κουβέντα περιφερόταν στον **Κώδικα Ντα Βίντσι**.

"Χα,χα," χασκογέλασα, "αμερικάνιο θάναι, για τι άλλο θα μιλάνε..μήπως τους νοιάζει να εντυφώσουν στο μαϊστρο ή στην ηδυπάθεια των κυμάτων ή μήπως τους

νοιάζει τι γίνεται στη Βασόρα και στη λωρίδα της Γάζας... Έτσι κι αλλιώς αυτοί έχουν μεσάνυχτα από όλα αυτά..."

"Πε συ", γυρίζει ο Βασίλης, "αυτός εκεί απέναντι με το ψηλό μέτωπο και τα γαλάζια μάτια δεν είναι ο..."

"Ποιος ρε", τον σκουντρίζω, βέβαιος ότι κάνω λάθος, για οποιονδήποτε...

"Έκείνος ρε ο ηθοποιός που έπαιζε το ναυαγό..."

"Σιγά να μην είναι και ο **Τομ Χάνκς**!", τον προγκάρω, με μια τρυφερή επισβέρκια σφαλιάρα.

"Καλά ρε, μη βαράς", αποφεύγει τα περαιτέρω και το σκούζιμο, γυρίζοντας το βλέμμα του αλλού.

Πριν προλάβει όμως να αλλαξιοπιστήσει, έρχεται ο Πιπίνος και εντελώς συνωμοτικά μας καρφώνει τη θριαμβική του επιβεβαίωση:

"Κύριοι, στο μαγαζί μου απόψε τρώει αυτοπροσώπως ο **Τομ Χάνκς**, με την ασφάλειά του..." και φεύγει τάχα αδιάφορος μα κι άλλο τόσο θριαμβευτής.

Ο αέρας εκεί που είχε μαλακώσει, ξαφνικά δυνάμωσε, οι νυχτερινοί όχοι ζύπνησαν σταδιακά, ένα μακρινό σκυλί αλύχτησε πεινασμένο, το Δεσποτικό απέναντι διογκώθηκε μες στο σκοτάδι

Πριν προλάβει όμως να αλλαξιοπιστήσει, έρχεται ο Πιπίνος και εντελώς συνωμοτικά μας καρφώνει τη θριαμβική του επιβεβαίωση:
"Κύριοι στο μαγαζί μου απόψε τρώει αυτοπροσώπως ο **Τομ Χάνκς** με την ασφάλειά του..." και φεύγει τάχα αδιάφορος μα κι άλλο τόσο θριαμβευτής

και το κύμα που έσπαγε μπροστά στο μώλο, σαν να είχε ανιχνεύσει το "γεγονός", αναπήδησε φλύαρο και με κάτι σαν χωρατό στην άκρη του αφρού, εφλοίσβισε τη λαχτάρα και την εμμανή ευωχία του Πιπίνου, περιπαίζοντάς τον για τον υψηλό πελάτη που φιλοξενούσε απόψε στο ταβερνείο του...

Πρωτομαγιά στον "Κάμπο" της Αντιπάρου. Η φύση στις ωραιότερες στιγμές της

ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΗΛΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΜΠΟΣ

-Μετά τις ακτές του Αϊ-Γιώργη προ-
τείνω ν' ανεβούμε για λόγο στον
Προφήτη Ηλία, στο υψηλότερο σημείο του νη-
σιού, λέει ο Βασιλης.

Από τα ταβερνάκια συνεχίζουμε την άσφαλτο και μετά από 600 περίπου μέτρα, στρίβουμε αριστερά σε χωματόδρομο που ανηφορίζει προς τα Β. Μετά τις χειμερινές βροχές ο δρόμος σε αρκετά σημεία είναι δύσβατος. Η βλάστηση στη διαδρομή είναι η γνωστή θαμνώδης της Αντιπάρου με χαμηλά κεδροκυπαρίσσια, όχινους, θυμάρι και αυτοιβιές. Πού και πού συναντάμε πετρόχιστα ερειπωμένα κτίσματα. Σε απόσταση 4,4 χλμ. από την ακτή φτάνουμε στον λόφο του Προφήτη Ηλία με το οικόνυμο παλιό ξωκλήσι στην κορυφή. Βρισκόμαστε σε υψόμετρο 301 μέτρων, στο κέντρο περίπου του νησιού. Ο κοντινός μας στεριανός ορίζοντας αποτελείται από ένα πολυποίκιλο ανάγλυφο με διαδοχικές χαραδρώσεις και πτυχώσεις. Συναρπατικότερος είναι ο μακρινός ορίζοντας, ο θαλάσσιος, που οριοθετείται από την απεραντούνη του Αιγαίου Πελάγους και την πληθώρα των Κυκλαδών, που αναδύονται περιμετρικά.

Εξεινώντας λοιπόν από τα ΒΑ, αγναντεύουμε κοντά μας τον μεγάλο όγκο της **Πάρου**, λόγο πιο κάτω το σύμπλεγμα των 6 ακατοίκητων μικρονησιών και, νοτιώτερα ακόμη, πίσω από

την Πάρο, το Ν τμήμα της **Νάξου**. Στον Ν ορίζοντα διαγράφεται η **Ηρακλειά** και στη συνέχεια η **Ίος**, ενώ με καλύτερη ορατότητα θα διακρίναμε πίσω της κι ένα κομμάτι της **Σαντορίνης**. Πολύ καθαρά φαίνεται η **Σίκινος**, δίπλα της η μικρή ακατοίκητη **Καρδιώτισσα** και αμέσως μετά η **Φολέγανδρος**. Όπως στρέφουμε ΝΔ, το βλέμμα μας συναντάει την ακατοίκητη **Πολύαγο**, δυτικότερα την **Κίμωλο** και πιο πίσω της την **Μήλο**. Σειρά στα Δ έχει η κοντινή **Σίφνος**, λόγο βορειότερα η **Σέριφος** και ακόμη πιο Β, αλλά πιο αχνά, η **Κύθνος**. Αν στα Β η ατμόσφαιρα ήταν καθαρότερη, θα διακρίναμε εύκολα την **Σύρο**, την **Τήνο** και την **Μύκονο**. Απ' αυτή την χαμηλή κορυφή της Αντιπάρου έχουμε γύρω μας όλο υχεδόν το πανόραμα των Κυκλαδών.

- **Καλό μήνα**, λέει ξαφνικά η Άννα.

Όσο κι αν φαίνεται απίστευτο, μας είχε διαφύγει ότι σήμερα είναι Πρωτομαγιά.

- Εγώ θα επιστρέψω στον ξενώνα, λέει ο Βασίλης. Εσείς όμως πρέπει να γιορτάσετε τη σημερινή μέρα στον **Κάμπο**, την πιο λουλουδιασμένη περιοχή της Αντιπάρου.

Ξεκινάμε για τον οικισμό της Αντιπάρου. 4 χλμ. πριν, μια πινακίδα μας κατευθύνει προς το ευωτερικό, στις περιοχές **"Κάμπος"**, **"Μοναστήρια"** και **"Λιβάδι"**. Αρχίζει μια χαλαρή περιήγηση σ' ένα από τα πιο ειδυλλιακά και ειρηνικά τοπία που μπορεί να συναντήσει κανείς. Μικρές πεδιάδες, ήπιες λοφοπλαγιές

με αραιοχτισμένα λευκά σπίτια, ανάμεσά τους και ξωκλήσια. Πού και πού παρεμβάλλονται, σε απόλυτη αρμονία με το περιβάλλον, οι περίτεχνοι πέτρινοι μαντρότοιχοι, ή κάποιες αγροτικές κατοικίες ερειπωμένες. Τα περισσότερα χωράφια με σιτηρά είναι θερισμένα, σε κάποια όμως τα χρυσοκύττερα στάχυα διατηρούνται ακόμη και κυματίζουν απαλά στο φύσημα του ανέμου.

Σύμφωνα με κάποιες παλιές στατιστικές του περιοδικού αιώνα, τα κυριότερα δημητριακά - σιτάρι και κριθάρι - καλλιεργούνταν σε έκταση 5.500 στρεμμάτων. Τα περισσότερα απ' αυτά βρίσκονταν στον Κάμπο, στην πεδινή περιοχή ΒΔ του Προφητηλία. Εντύπωση μας κάνουν τα πολλά και περιποιημένα αμπελάκια. Σύμφωνα με τις ίδιες στατιστικές, η αμπελοκαλλιέργεια καταλάμβανε 1.200 στρέμματα, που απέδιδαν 100-150.000 οκάδες σταφύλια ετησίως. Φημισμένο για την άριστη ποιότητά του ήταν το μαύρο κρασί, δόμοι σχεδόν με της Πάρου. Αντίθετα η ελιά δεν ευδοκιμεί στο έδαφος της Αντιπάρου, ενώ μικρή είναι η διάδοση της συκιάς, προτοκαλιάς και λεμονιάς. Ωστόσο, το πιο εντυπωσιακό χαρακτηριστικό της περιοχής είναι οι πολύχρωμοι αγροί. Τους συναντάμε σε κάθε μας βήμα, ανάμεσα στις καλλιεργημένες εκτάσεις και στ' αμπέλια.

Αμέτρητες μαργαρίτες, παπαρούνες, κάτρινα και μωβ σιριολούνδα συνωθούνται με μια χρωματική εναλλαγή και μια πυκνότητα, που σπάνια συναντάει κανείς. Κανένας αργαλειός και καμιά υφάντρα δεν θα μπορούσαν να δημιουργήσουν κάτι αντίστοιχο μ' αυτό το μεγαλειώδες χαλί της φύσης.

Πολύ απόδοθυμα εγκαταλείπουμε το λουλουδιασμένο περιβάλλον του Κάμπου. Ανηφορίζουμε Δ. με κατεύθυνση προς "Μοναστήρια" και "Κουτσουλιές". Με εξαιρετικά κακοτράχαλο δρόμο φτάνουμε αρχικά στον βαθύ κόλπο "Μεγάλα Μοναστήρια", με κάποιες περιφραγμένες εκτάσεις και κατοικίες. Επιτρέφουμε στον αυχένα και τερματίζουμε τον δρόμο στην περιοχή "Κουτσουλιές". Εδώ δεσπόζουν χαρακτηριστικοί βραχώδεις σχηματισμοί, που ορθώνονται σε υψόμετρο 200 μέτρων, πάνω από το δυτικότερο άκρο του νησιού. Το θέαμα από ψηλά είναι υπέροχο, σ' όλο το ανοιχτό πέλαγος, στην απότομη ακτογραμμή και στον δίδυμο όρμο Λιβάδι, με τα αφρισμένα κύματα που σηκώνει ο βοριάς. Αυτός ο ψυχρός βοριάς που με την έντασή του, στημείο που βρισκόμαστε, μας φέρνει δάκρυα στα μάτια. Εδώ, ωστόσο, είναι η ωραιότερη κατάληξη της συναρπαστικής περιήγησής μας, αυτή την πρώτη μέρα του Μάγη.

Πανοραμική άποψη του δρόμου "Λιβάδι" διακοσμημένου με τα αφρισμένα κύματα του μαζιστρου

● Πού και πού, ανάμεσα στις λευκές καποικίες, κάνουν την εμφάνισή τους γραφικοί ανεμόμυλοι, ενώ τα αθέριστα ακόμη στάχια θροίζουν στο φύσημα του ανέμου.

Το γραφικό λιμάνι της Αντιπάρου είναι ένας περίκλειστος δρυμός που παρέχει ασφαλέστατο καταφύγιο απ' όλους τους καιρούς. (Επάνω)
Αντίπαρος Ένας πανέμορφος οικισμός με όλα τα χαρακτηριστικά των Κυκλαδίτικων νησιών.

ΣΤΑ ΣΤΕΝΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΚΑΣΤΡΟ ΤΗΣ ΑΝΤΙΠΑΡΟΥ

Είναι καιρός ν' αφήσουμε για λίγο τις εξόχες και να βρεθούμε πιο κοντά στο κατοικημένο περιβάλλον. Η διαδρομή των 11 χλμ. από τον Αγ. Γεώργιο ως την Αντίπαρο έχει πολλές και εκτεταμένες παραλίες. Στην πλειοψηφία τους είναι αμμώδεις, με ρηγά πεντακάθαρα νερά, που ανανεώνονται διαρκώς από τα ζεύματα του μεγάλου διαύλου, που με διεύθυνση από Β προς Ν, παρεμβάλλεται μεταξύ Πάρου και Αντιπάρου.

Στο Ν. τμήμα του οικισμού, ακριβώς ανάμεσα στα τελευταία σπίτια και τη θάλασσα, εκτείνεται ένας αβαθής υγρότοπος, μια λιμνούλα με διáμετρο 200 περίπου μέτρων. Στα ήρεμα νερά της έχουμε δει, σε διάφορες ώρες της ημέρας, λευκοτοικνιά, κρυπτοτοικνιά, πάπια και καλαμικανά. Έξω από το Α τμήμα της λιμνούλας εκτείνεται μια θαυμάσια ρηγή αμμουδιά, με μια σειρά αρμυρίκια πλάι στο κύμα, ιδανική πρόταση κολύμβησης τόσο κοντά στον οικισμό.

Αυτό που αρχικά μας γοητεύει στην Αντίπαρο είναι τα ανθρώπινα μεγέθη και οι πολύ φιλικές διαστάσεις και αποστάσεις. Σε 6-7 μόλις λεπτά φτάνουμε στο λιμανάκι του νησιού με τα μικρά Ferry boats από την αντικρινή **Πλούντα** της Πάρου. Λίγα μέτρα μετά την εξόδο από το πλοίο συναντάμε μπροστά μας την πινακίδα και το δρόμο για όλους τους προορισμούς στα Ν του νησιού. Έτσι απλά βρίσκεται κανείς έξω από το δομημένο περιβάλλον, χωρίς την παραμικρή κυκλοφοριακή συμφόρηση.

Μπροστά στο λιμάνι με τις βαρκούλες και τα ψαροκάκια βρίσκουμε αμέσως τον κεντρικό δρόμο, που διασχίζει τον οικισμό. Είναι φαρδύς, πλακοστρωμένος και πεζοδρομημένος στο μεγαλύτερο διάστημα του χρόνου. Πρωταγωνιστής εδώ είν' ο πεζός, ο παραθεριστής που ήρθε στο νησί για να χαλαρώσει, τα μικρά παιδιά που μπορούν να βαδίζουν και να τρέχουν χωρίς τον κίνδυνο των τροχοφόρων. Εδώ βρίσκεται και το εμπορικό κέντρο του οικισμού με ποικίλα και πολύ καλαίσθητα καταστήματα, καφενεία και μπαράκια, ταβέρνες και ουζερί. Ακόμα και στις ώρες αιχμής

έχει κανείς την αίσθηση της ηρεμίας, ενός χαλαρού ρυθμού που δύσκολα συναντάει σε άλλα κυκλαδονήσια. Παρά την μεγάλη ανάπτυξή της τα τελευταία χρόνια η Αντίπαρος, εξακολουθεί να διαφυλάσσει τον ανθρώπινο χαρακτήρα της, την απλή και φιλική συμπεριφορά αυτών που την κατοικούν.

Από τον κεντρικό δρόμο ξεκινούν κατά διαστήματα κάθετα στενάκια, που άλλα κατα-

νον ένας προσεκτικός παρατηρητής μπορεί να διαπιστώσει κάποια οικιστική αλλαγή σ' αυτό το σημείο του οικισμού. Η αλλαγή αυτή οφείλεται στην διάταξη των σπιτιών, περιψετρικά της μικρής πλατείας αλλά και στον τρόπο δόμησή τους. Όλα τα σπίτια είναι χτισμένα το ένα κολλητά δίπλα στο άλλο, ώστε να αποτελούν ένα αδιάσπαστο οικοδομικό σύνολο. Οι εξωτερικοί τοίχοι αυτών των σπιτιών

Τα μικρά παιδιά μπορούν ανέμελα να βαδίζουν στον κεντρικό δρόμο της Αντιπάρου. Η νότια είσοδος του Κάστρου, απομεινάρι της μεσαιωνικής του εποχής.

λήγουν σε γραφικές γειτονιές και άλλα σε σημεία έξω από τον οικισμό, όπως ο **Σιφναϊκός Γυαλός**, ένας αμμουδερός κόλπος απέναντι από τη Σίφνο, φημισμένος για το θεαματικό ηλιοβασιλέμα. Η καρδιά, ωστόσο, της Αντιπάρου, το ιστορικό της κέντρο, είναι στο **Κάστρο** της. Δεν πρόκειται να συναντήσουμε κάποια τυπική οχύρωση με ιωχυρά τείχη, πολεμίστρες ή προιμαχώνες. Ακόμα κι όταν περνάμε κάτω από την χαμηλή τοξωτή πύλη με την ιωχυρότατη τοιχοποιία, πάλι δεν έχουμε την αίσθηση ότι βρισκόμαστε σε κάστρο. Μό-

αποτελούσαν τη γραμμή άμυνας, το Κάστρο της Αντιπάρου, που κατακευάστηκε στις αρχές του 1440 από τους Ενετούς για να προστατέψει τους κατοίκους από τις συχνές επιδρομές των πειρατών.

Η Αντίπαρος, ωστόσο, ήταν γνωστή από τα αρχαία χρόνια με την ονομασία **"Ωλίαρος"**, που αναφέρεται από τον Πλίνιο, τον Στράβωνα και τον Στέφανο Βυζάντιο. Πολύ μεταγενέστερα, τον 13ο αιώνα, γίνεται μνεία της ονομασίας της **"Αντιπάρου"**. Η τύχη του νησιού συνδέθηκε από τα χρόνια της αρχαιό-

- Γραφικές γωνιές από την παλιά συνοικία του Κάστρου της Αντιπάρου.

● Ανάμεσα στα μικρονήσια των παραδεισένιας ομορφιάς

Β ακτών δημιουργούνται δίστοι και αμμουδιές

Ο μικρός υγρότοπος δίπλα στην Αντίπαρο και μετά από μερικά μέτρα η ωραία αμμουδερή ακτή

τητας με την ιστορική εξέλιξη της Πάρου. Ο πληθυσμός της αιχομειωνόταν ανάλογα με την ένταση και τη συχνότητα των πειρατικών επιδρομών. Έτσι, ενώ στις αρχές του 15ου αι. ήταν πυκνοκατοικημένη, αργότερα σχεδόν εδημώθηκε μέχρι την υποταγή της στον Ενετικό οίκο των **Λορεδανών**, που δημιούργησαν και το εντός του οικισμού κάστρο. Περί τα τέλη της Φραγκορατίας η Αντίπαρος υπετάγη στον ισχυρό οίκο **Πιζάνη** υπό τον οποίο παρέμεινε μέχρι το 1537, όταν υπετάγη οριστικά στον **Χαϊδεντίν Μπαρμπαρόσσα** και στους Τούρκους.

Περιδιαβαίνουμε για αρκετή ώρα στον χώρο του Κάμπου, θαυμάζουμε την λιτή αρχιτεκτονική γραμμή και την γραφικότητα των παμπάλαιων σπιτιών με την ισχυρή τουχοποιΐα, τα μικρά παράθυρα, τις στενές εξωτερικές σκάλες. Στο ανώφλι μιας πόρτας ξεχωρίζει ανάγλυφος θηρεός με χρονολογία **1611**, πολύ σπάνια εμφάνιση τόσο παλιάς χρονολογίας σε αυτική οικοδομή. Στο κέντρο της πλατειούλας, δίπλα στο μαρότσενο και παμπάλαιο εκκλησάκι του Χριστού, σώζεται η βαριάς κατα-

σκευής λίθινη βάση του κεντρικού πύργου, που λειτουργούσε ως τελευταίο καταφύγιο ή ως κατοικία του τοπικού άρχοντα. Είναι το μοναδικό κτίσμα, που ακόμα και στον αδαή επισκέπτη, μπορεί να δώσει μια ένδειξη ότι βρίσκεται σε κάστρο. Στο υψηλότερο σημείο αυτού του ερειπωμένου κυκλικού κτίσματος στεγάζεται και το **Λαογραφικό Μουσείο** της Κοινότητας Αντιπάρου.

ΣΤΙΣ ΕΞΩΤΙΚΕΣ ΒΟΡΕΙΕΣ ΠΑΡΑΛΙΕΣ

Οι παραλίες που έχουμε συναντήσει ως τώρα στα διάφορα σημεία του νησιού, θα αρκούσαν για να χαρακτηρίσουμε την Αντίπαρο ως "κολυμβητικό παράδεισο". Να δώμως, που στο βορειότερο άκρο του νησιού υπάρχει ακόμα μια ακτή, με τόση συνολική ομορφιά, που δύσκολα μπορεί να φύγει από τη μνήμη του επισκέπτη. Είναι η περιοχή του Camping "ANTIPAROS", που η είνοδός του απέχει μόλις 800 μ. από το κέντρο του λιμανιού. Πρόκειται στην ουσία για έναν αιβαθή δίσυλο που σχηματίζεται ανάμεσα στο

ερημονήσι Κάτω Φυρά και στις βιορειότερες ακτές της Αντιπάρου. Τα νερά είναι μαγικά, ένας συνδυασμός των αποχρώσεων του γαλάζιου και του πράσινου με έντονη την παρουσία του τυρκουάζ. Όποιος αέρας κι αν φυσάει, πάντα σε κάποιο σημείο της ακτής θα υπάρχει ένας απάνεμος ορμίσκος με βελούδινα νερά. Δεν είναι όμως μόνο το θαλάσσιο περιβάλλον, που μας εντυπωσιάζει με την ομορφιά του. Είναι η συνολική ιδιαιτερότητα της περιοχής, που καλύπτεται σε μεγάλη έκταση από αμφοθίνες, κατάφυτες από θαμνώδη κεδροκυπάρισσα, αποιβιές, σχοίνους και θυμάρι. Δίπλα στο camping, λίγα μόλις μέτρα από τη θάλασσα, ορθώνται το πιο μεγαλειώδες δέντρο του νησιού, ένα κεδροκυπάρισσο με πολύπλοκο κορμό και ηλικία που αριθμεί πολλούς αιώνες. Λίγο δυτικότερα, 500 μ, από το Σιφναϊκό Γναλό, ο χωματόδορμος καταλήγει σε λοφίσκο με το εκκλησάκι του Σταυρού. Είν' ένα σημείο με κορυφαία θέα προς όλα τα βόρεια παράλια του νησιού, τα ακατοίκητα μικρονήσια και τον οικισμό της Αντιπάρου. Στο βάθος του ορίζοντα ο ήλιος βουτάει μέσα στη

θάλασσα, ολόγυρα υπάρχουν λοφοπλαγιές με ξερολιθιές αλλά και πολυτελέστατο συγκρότημα εξοχικών κατοικιών, που όταν ολοκληρωθεί, θα αφαιρέσει οπωσδήποτε μεγάλο μέρος από τη φυσική γοητεία αυτού του μοναχικού σημείου της Αντιπάρου.

ΑΥΡΑ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

Το σκαφάκι "Σαργός" του Γιώργου Μαριανού - που έχει το ίδιο παρατινόντι με το όνομα του σκάφους του - εκτελεί την θερινή περίοδο ημερήσιες κρουαζιέρες στην Αντίπαρο και στο αντικρινό Δεσποτικό. (τηλ. 6977-794876). Αν κι είμαστε ακόμα εκτός εποχής, ο Γιώργος πρόθυμα αναλαμβάνει να μας ξεναγήσει στις πιο ενδιαφέρουσες ακτές. Ξεκινάμε από τον μικρό μόλιο του Αϊ-Γιώργη και διαπληζόμεις τον δίαυλο με κατεύθυνση ΝΑ. Μετά τις εγκαταστάσεις και τους κολπίσκους του Ωλίαρου αρχίζουν οι εκπλήξεις. Αποκαλύπτονται πρώτα μερικές θαλασσοσπηλιές, πολύ στενές για βάρκες αλλά αρκετά φαρδιές για τα ευέλικτα κανώ θαλάσσης, που ενοικιά-

Ο "Σαργός" του Γιώργου Μαριανού είναι ένας θαυμάσιος τρόπος να γνωρίσει κανές τις αθέατες και απρόσιτες μαγευτικές ακτές του Δεσποτικού και της Αντιπάρου.

ζει ο Βασίλης στους πελάτες του, και μπορούν να εισχωρήσουν από το ένα στόμιο του σπηλαίου και να βγουν από το άλλο.

Η συνέχεια μας επιφυλάσσει εμφανίσεις κατακόρυφων βράχων, που έχουν όμως μια απρόσμενη ιδιαιτερότητα: είναι **ηφαιστειογενείς!** Άλλοτε έχουν το χαρακτηριστικό φαιό χρώμα της λάβας και άλλοτε αποτελούνται από σταχτιά τοιχώματα με σφηνωμένα μέσα τους κομμάτια λάβας. Εδώ η γλυπτική φαντασία της φύσης έχει δημιουργήσει καμάρες και σχήματα απίθανα. Εισχωρούμε αργά σε μια τεράστια βραχώδη κοιλότητα, που δημιουργεί μια υπέροχη φυσική πισίνα με βοτσαλωτή ακτή. Μόνον από τη θάλασσα έχει κανείς το προνόμιο να βρεθεί σ' αυτό τον απόκρυφο και ονειρεμένο τόπο. Η πρόσβαση από τη στεριά είναι αδύνατη. Ολόγυρα τα πετρώματα είναι αποκλειστικά ηφαιστειογενή, έχουμε την αίσθηση, ότι βρισκόμαστε στο στόμιο μιας καλυντέρας της Σαντορίνης. Ποτέ δεν θα περιμένα, ότι θα συναντούσα σε κάποιο τμήμα της Αντιπάρου ηφαιστειογενείς ακτές.

Εξήγηση στην παρουσία της λάβας, πάρον το ίδιο βράδυ από την Μεγάλη Ελληνική Εγκυλοπαίδεια "ΠΥΡΣΟΣ" του 1928, που φρόντισε να μου δώσει ο Σύμβουλος της Κοινότητας Τριαντάφυλλος Κων/νος, από την ταβέρνα "Περαματάκι". Σύμφωνα λοιπόν με τον "Πυρσό": "Μεγάλο γεωλογικό ενδιαφέρον παρουσιάζει η Ν ξερσόνησος της Αντιπάρου, μετά τον συνοικισμό του Αγ. Γεωργίου. Αποτελείται από σφαιρολιθικές λάβες με πυριτικό οξύ σε ποσοστό 70,9%. Το σημείον της εκρηκτικής των φαίνεται ευρισκόμενον εις το ΒΔ άκρον της Χερσονήσου. Ενρίσκονται επίσης και σπάνια στρώματα ηφαιστειογενών τόφφων. Αι εκρήκτες της Αντιπάρου φαίνεται ότι έγιναν κατά το τέλος της πλειοκαίνου περιόδου των καινοζωϊκού αιώνος (περίπου 1,5 εκ. χρόνια από σήμερα). Ενρίσκονται όχι ακριβώς επί της τοξειδούς γραμμής της Κυκλαδικής ζώνης των ηφαιστείων αλλά εκτός του κοίλου των τόξων και ολίγον έξω αντού, επί γραμμής διευθυνομένης προς Β-ΒΑ. Το γεγονός αυτό οδηγεί στο συμπέρασμα, ότι τα δύο εκρηκτική κέντρα της Αντιπάρου ενρίσκονται επί ωρίγματος, καθέτως διευθυνομένου προς το τόξον των ηφαιστείων". Η περιήγηση μας ολοκληρώνεται με την γνωριμία των ακτών, του εσωτερικού και του αρ-

χαιολογικού χώρου του Δευτοτικού, που εξαιτίας του ενδιαφέροντός του θα μιας απανθολήσει σε αποκλειστικό άρθρο, όπως άλλωστε και το περίφημο Σπήλαιο της Αντιπάρου.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Το τελευταίο ξημέρωμα στην Αντίπαρο είναι ίνως το ωραιότερο. Θάλασσα γαλήνια, ήλιος ζειστός, μακρινός ορίζοντας με Φοιλέγανδρο και Σίκινο. Φαλλαρίδες και κορδιοράνοι βουτούν και

Κομμάτια λάβας αφηνώμενα στις Δακτές της Αντιπάρου, υπόμνηση του μακρινού ηφαιστειακού παρελθόντος αυτού του σημείου του νησού

ξαναβουτούν. Τα στεριανά μικροπούλια χαλούν τον κόσμο. Ένα σκαφάκι αναψυχής κόβει με την πλώρη του τηγανησία του δίαυλου και ξανοίγεται στο πέλαγος. Πώς να εγκαταλείψεις αυτό το μπαλκόνι του Ωλίαρου, αυτήν την ιωροδοπία ψυχής!

Από την πέργκολα μας κάνει νόημα ο Βασίλης.

- *O καφές σας περιμένει. Βιαστείτε όμως, θα χάσετε το πλούτο.*
- *Μακάρι να το χάναμε, Βασίλη. Και το επόμενο και το μεθεπόμενο.*

Ευχαριστούμε:

Την Πρόεδρο της Κοινότητας Αντιπάρου **Βαρβάρα Φαρούπου-Μανέτα**. Τον Κοινοτικό Σύμβουλο **Κων/νο Τριαντάφυλλο**. Τον **Γιώργο Μαριανό**. Τον **Βασίλη Γερμανόπουλο** και την οικογένειά του στον ξενώνα **“Ωλίαρος”**, όχι μόνον για την αξέχαστη φιλοξενία τους αλλά και για όλα όσα έκαναν για μας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΜΕΓΑΛΗ ΕΛΛ. ΕΓΚΥΚΛ. “ΠΥΡΣΟΣ”,
Αθήνα 1928.

Στην Αντίπαρο δεν θα πεινάσει ο επισκέπτης. Αντίθετα, θα ... φάει καλά και σε λογικές τιμές. Εδώ οι μαγαζάτορες ενδιαφέρονται να διατηρήσουν την πελατεία τους, που σ' ένα βαθμό ανακυκλώνεται κάθε χρόνο. Συναντήσαμε ανθρώπους, που για 15 χρόνια εξακολουθούν να επιστρέφουν στο νησί. Έχουμε και λέμε λοιπόν.

ΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΜΠΑΣΓΙΟΥΡΑΚΗΣ ΦΩΤ.: ΑΝΝΑ ΚΑΛΑΪΤΖΗ

Αυθεντικά τυροκομικά προϊόντα από μικρή στάνη στην τοποθεσία "Κάμπος".

>> ΑΪ- ΓΙΩΡΓΗΣ

Στον ΑΪ-Γιώργη είναι οι τρεις κολλητές ψωροτάβρενες. Ο **Πιπίνος** μου δείχνει τα τραπεζάκια που προτιμούσε ο Τομ Χανκς. Πιο πάνω υπάρχει άλλη μια καλή ταβέρνα, ο **"Ζομπός"** με δικά του εκλεκτά κρέατα.

>> ΠΑΡΑΛΙΑ ΣΩΡΟΥ

Κοντά στην παραλία του Σωρού είναι και το **"Περαματάκι"**, του **Κώστα Τριαντάφυλλου** και των παιδιών του. Ποικιλία από πίτες καθημερινά, εναλλασσόμενη Ελληνική κουζίνα, εξαιρετικό ντόπιο κατσικάκι και φρέσκο ψάρι. Την άλλη καλή ταβέρνα, τον **"Σωρό"**, δεν την προλάβαμε ανοιχτή.

>> ΧΩΡΑ ΑΝΤΙΠΑΡΟΥ

Στον οικισμό της Αντιπάρου, πού να πρωτοπάς. Οι επιλογές είναι πολλές και καλές. Στον κεντρικό δρόμο γευματίσαμε ελαφρά - και πολύ καλά - στην **"ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ"**, με νόστιμες δημιουργίες ζυμαρικών, (δοκιμάστε τις καραμέλες), δροσερές σαλάτες

και ομελέτες. Δίπλα ακριβώς είναι ο **"PAPAGALO"** του **Δημήτρη**, με θαυμάσια και δροσερή αυλή. Αδύνατον ν' αντισταθεί κανείς στο κοτόπουλο με σάλτσα μήλου, στο ρολό κοτόπουλο με μανούρι, στις πέννες με σάλτσα εστραγκόν και στην ελληνική μπύρα - βαρέλι.

- Ξέρετε σε ποιο τραπέζι κάθεστε; μας ρωτάει ο Δημήτρης.
- Σ' ένα ευρύχωρο τραπέζι στη σκιά.
- Όπου καθόταν και ο Τομ Χανκς! μας απαντάει θριαμβευτικά.

Ξαφνικά αισθανθήκαμε υπέροχα, διάσημοι έστω και από σπόντα.

Πάντα στον κεντρικό δρόμο είναι το Καφέ-μπαρ **"Ναυάγιο"**. Σχεδόν πάντα εδώ τελείωνε η νύχτα μ' ένα cheese-cake και μερικά ακόμη για το σπίτι. Ατμοσφαιρικό και ιδιαίτερο είναι και το διπλανό μπαράκι **"Stones Pub"**.

Πολύ καλή είναι επίσης η ταβέρνα **"Κληματαριά"**, καθώς και το **"ΤΣΙΠΟΥΡΑΔΙΚΟ"** στο λιμάνι.

Υπάρχουν πάμπολλα ακόμη στέκια στην Αντίπαρο που, ή δεν προλάβαμε να γνωρίσουμε ή δεν είχαν ανοίξει ακόμη.

Σε σας εναπόκειται να τ' ανακαλύψετε!.

Η δροσερή αυλή του **"Papagalo"**:

"TO NAYAGIO"

all day cafe - bar

Τηλ. 22840 61012
navagio@ath.forthnet.gr

Το πρωί, κάτω απ' την κληματαριά, απολαμβάνουμε το πρώινο μας με καφέ, τσάι, γλυκές ή αλμυρές κρέτες, σπιτικά γλυκά φτιαγμένα όλα απ' τη Βίκυ. Καριδόπιτα, σιροπιαστό κέκι σοκολάτας με παγωτό ή rapsacotta... μπορούν να περιμένουν... ως το απόγευμα-βραδόκα ή ρόδι, απολαμβάνοντας τη μουσική και φωτιά... φεύγοντας παίρνουμε cheese cake για το σπίτι...

Στο πλακόστρωτο... παγιδάντας για την πλοκάτα...

SAN GEORGIO - ΑΝΤΙΠΑΡΟΣ
ΤΗΛ. 22840 21823, 6976 686728

HOTEL MANTALENA

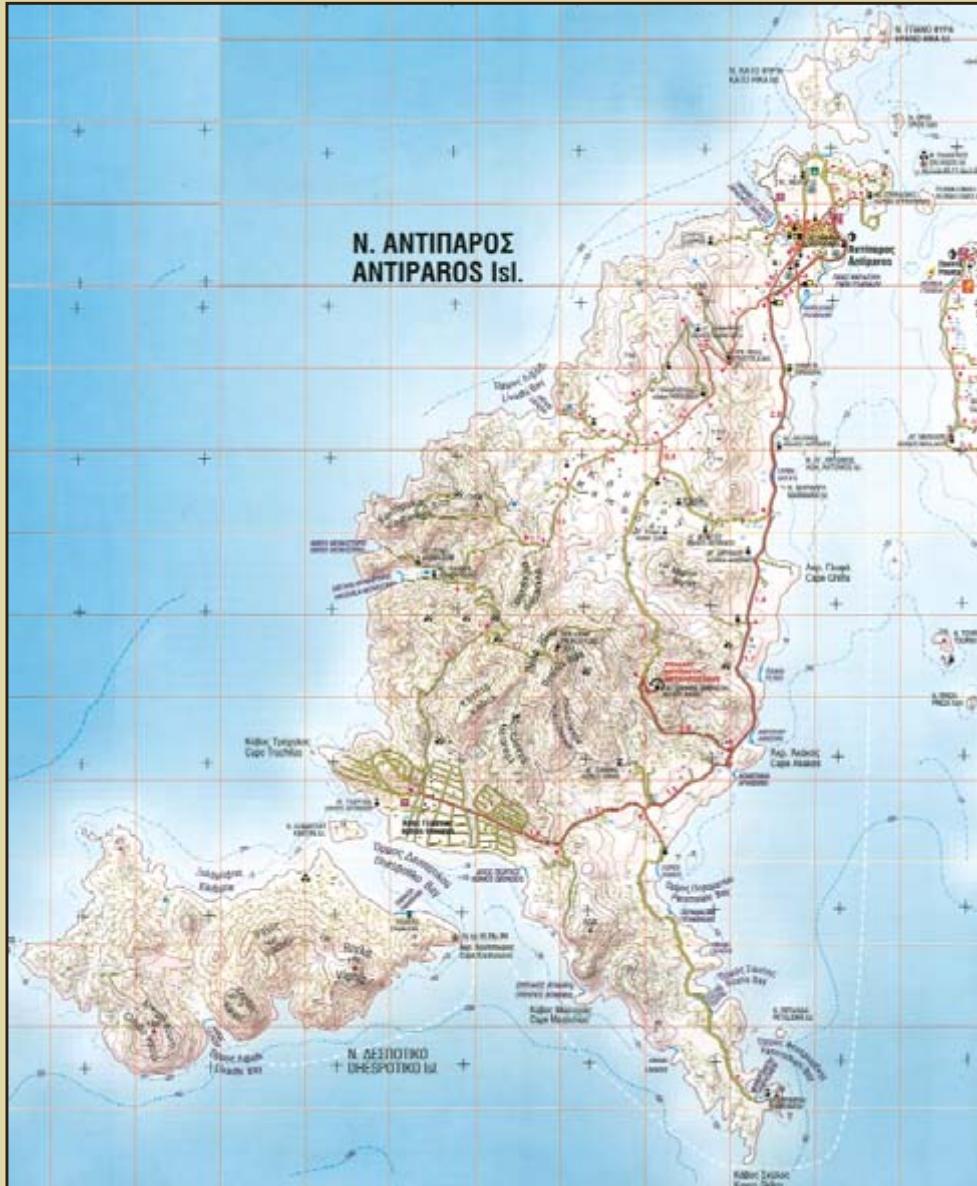
Το ξενοδοχείο Μανταλένα αποτελείται από 32 άρτια επιπλωμένα, ευρύχωρα και ηλιόλουστα 2κλίνα και τρίκλινα δωμάτια που θα σας προσφέρουν άνετη έικούραση και χαλαρωτική διαμονή κατά τη διάρκεια της παραμονής σας στο ξενοδοχείο.

Όλα τα δωμάτια του συγκροτήματος διαθέτουν ατομικό μπάνιο, ψυγείο, κλιματισμό, τηλέφωνο, τηλεόραση και μπαλκόνι ή βεράντα. Υπηρεσία καθαρισμού δωματίων είναι στη διάθεση σας καθημερινά. Επίσης προσφέρουμε ανεξάρτητα διαμερίσματα με κήπο στο κέντρο του παλιού οικισμού.

Αντίπαρος

Τηλ. 22840 61206, 61365, 6977 352363
www.hotelmantalena.gr

πληροφορίες

Τμήμα από τον χάρτη “ΠΑΡΟΣ - ΑΝΤΙΠΑΡΟΣ”
1 : 40.000 των εκδόσεων “Ανάθεση”.

Κοινότητα Αντιπάρου: Τηλ. 22840-61570
Λιμεν. Σταθμός: Τηλ. 22840-61485

Διαμονή:
STUDIOS “ΩΛΙΑΡΟΣ”: Τηλ 22840-25305,
fax 25304 κιν. 6973403231 (*Δυνατότητα
ενοικίασης 10 Kayak μονών ή διπλών*).

Για τις υπόλοιπες δυνατότητες διαμονής, πληροφ. στο τηλέφωνο της Κοινότητας ή στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.antiparos.gr